

353
10. 12. 2014.

AGROglas

DVOTJEDNIK ZA POLJOPRIVREDU

cijena 12 kn, 4 KM

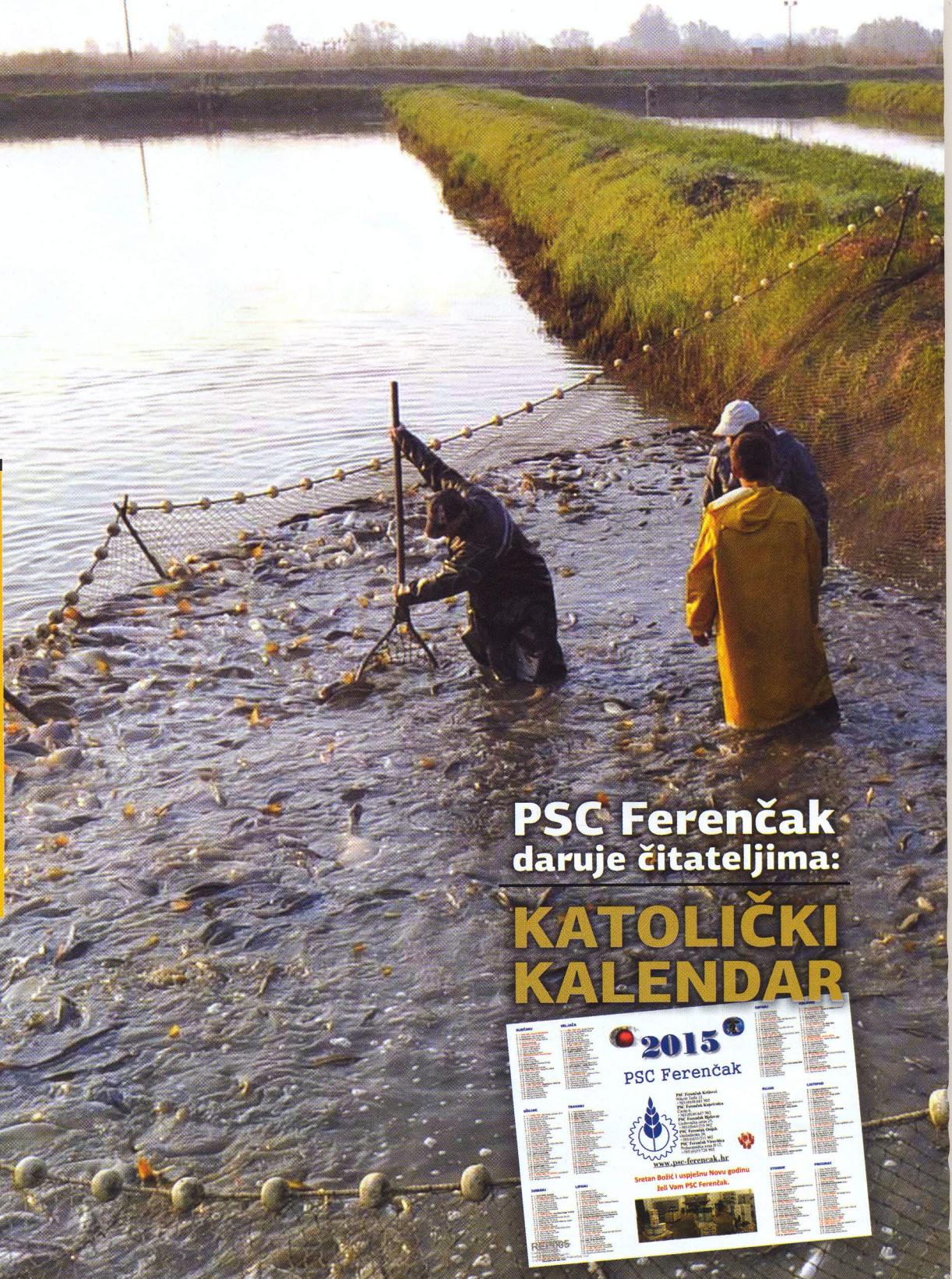

* Hrvatska akvakultura

- Noviteti mehanizacije
- Agroklimatologija
- Inovacije u voćarstvu
- Izložba ptica u Italiji
- Benkovac – šetnja kroz tisućljeća

glas slavonije.dz

PSC Ferenčak
daruje čitateljima:

KATOLIČKI
KALENDAR

SEED YOUR SUCCESS

Zajednička fotografija sudionika prve agrometeorološke radionice za poljoprivrednike

AGROMETEOROLOŠKA RADIONICA ZA POLJOPRIVREDNIKE: "VRIJEME I KLIMA"

Globalna promjena klime mijenja i poljoprivrednu

Roberta SORIĆ

U Osijeku je održana agrometeorološka radionica za poljoprivrednike koju je organizirala Svjetska meteorološka organizacija (WMO) i Državni hidrometeorološki zavod (DHMZ), a uz pokroviteljstvo Ministarstva poljoprivrede. Suorganizatori su bili: Hrvatsko agrometeorološko društvo, Poljoprivredni fakultet u Osijeku, Savjetodavna služba, Hrvatsko društvo za proučavanje obrade tla i

ko-baranjski župan, podsjetio kako županija već niz godina povezuje znanost s primarnom poljoprivrednom proizvodnjom. Nazočnima se u ulozi domaćina, jer se skup održavao na Poljoprivrednom fakultetu, obratio i dekan Vlado Guberac, koji je skrenuo pozornost na važnost klime i meteorologije te istakao činjenicu kako čovjek nekontrolirano mijenja kli-

mu, nažalost, u negativnom smjeru, a što se odražava kroz vremenske nepogode poput nedavnih poplava. Guberac je rekao kako je važnost vremenske prognoze za poljoprivrednu proizvodnju nemjerljiva. Siniša Hrgović, u ime Savjetodavne službe koja je bila suorganizatorom ove radionice, istaknuo je kako su dječatinama korisne nove infor-

macije iz znanosti pa tako i iz agrometeorologije kako bi ih mogli prenijeti poljoprivrednicima i savjetovati ih. Naime, Hrgović je upozorio kako zbog klimatskih promjena ni agrotehnički rokovi nisu više isti, optimalno vrijeme za obavljanje

povećanje temperature za čak

2

Celzijeva stupnja

nje pojedinih ratarskih operacija mnogo je kraće i neizvjesnije te poljoprivrednik ovisi o prognozi vremena pri planiranju svoga rada.

Dr.sc. Višnja Vučetić iz DHMZ-a, održala je uvodno predavanje pod nazivom: "Utjecaj klimatskih promjena na poljoprivrednu proizvodnju" te je tom prilikom, između ostalog, istaknula kako se važnost agrometeorologije u proizvodnji hrane, a što se može vidjeti i iz podatka da se još prije 155 godina u Križevcima pratilo i bilježilo vrijeme. Agrometeorologija proučava utjecaj vremena i klimatske procese na

U budućnosti manji prinosi kukuruza

● Fenološka istraživanja klimatskih promjena omogućila su projekcije poljoprivredne proizvodnje u budućnosti, rekla je Vučetić, i dodala kako je kao pokazatelj uzeti kukuruz, jer je jedna od najzastupljenijih ratarskih kulturna. Predviđa se pad prilosa kukuruza zbog klimatskih promjena, bez obzira na njegov genetski potencijal. Naime, danas se prinos kukuruza kreće od 12 do 14 t/ha, a do 2050 godine prinos će biti od 10 do 13 t/ha, s tim da za 2100. godinu predviđa prinos od 9 do 12 t/ha.

● Vučetić je objasnila kako se zbog klimatskih promjena očekuje skraćivanje vegetacijskog razdoblja kukuruza do 1,5 mjeseci i smanjenje prilosa do 25 posto, što bi izazvalo gospodarski gubitak 55 milijardi američkih dolara do kraja 21. stoljeća!

U zadnjih
30
godina zabilježeno

neformalna savjetodavna služba. Radionicu pod nazivom "Vrijeme i klima", počela je svojim obraćanjem Branka Pićek, načelnica u DHMZ-u, koja je istaknula kako prognoza vremena postaje sve važnija u svim gospodarskim granama, ali najviše u poljoprivredi, dok je Vladimir Šišljadić, osječ-

Svi polaznici radionice dobili su diplome

Organizacijski odbor radionice

Marko Vučetić:

● Prognoze su tražene toliko da nas čak zovu i telefonom, što je posebice izraženo kada su u tijeku sezonski radovi u poljoprivredi poput sjetve, košnje, žetve... Vrijeme se može prognozirati čak i do deset dana unaprijed, ali je to okvirna prognoza, jer se ne može točno u sat predvidjeti vrijeme. Također, zbog klimatskih promjena, ustaljeni modeli pomoći kojih se računaju parametri prognoze promijenjeni su pa je potrebno kombinirati objektivne metode i iskustvo.

uzgoj biljaka i životinja, a budući da biljni svijet prvi reagira na vrijeme i klimatske promjene, biljke su dobar i pouzdan pokazatelj klimatskih promjena. Fenologija se, poručila je Vučetić, bavi proučavanjima razvojnih faza biljaka s tim da je još 1864. godine prva fenološka istraživanja provodio Grgur Bučić. Fenološka se istraživanja provode na višegodišnjim biljkama poput voćnjaka i šuma, ali i na ratarskom i samoniklom bilju. Na osnovu promatranja u deset godina može se primijetiti sve ranije cvjetanje jabuka za tri do četiri dana, što se ne čini previše, ali je to promjena tijekom životnog vijeka čovjeka za dva do tri tjedna, rekla je Vučetić, i dodala kako su istraživanja po-

kazala da je i žućenje lišća u jesen sve kasnije pa se može zaključiti kako se razdoblje vegetacije produljilo. Međutim, mjerena su pokazala također kako su berbe u vinogradima sve ranije te kako su u kontinentalnoj Hrvatskoj sve povoljni uvjeti za uzgoj crnog grožđa, prognozira se kako će uslijed smanjenja vegetacije kukuruza doći do pada prinosa od 25 posto. Višnja Vučetić je naglasila kako u Državnom hidrometeorološkom zavodu nastoje javnost objektivno informirati o utjecaju klimatskih promjena na poljoprivrednu proizvodnju kako bi se proizvođači mogli adekvatno i na vrijeme prilagoditi promjenama koje neizbjegno dolaze, narančno, zaključila je Vučetić,

nužno je nastaviti, ali i pokrenuti nova istraživanja o utjecaju klimatskih promjena na poljoprivrednu proizvodnju. Tijekom dana slijedila su predavanja stručnjaka i znanstvenika iz DHMZ-a što su imale zajedničku nit vodilju u klime, njenom promatranju i prilagodbi promjenama klime. Završno je pak predavanje održao prof.dr.sc. Danijel Jug s Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku, koji je govorio o obradi tla u ekstremnim klimatskim uvjetima. Između dva bloka predavanja bilo je i prilike za raspravu koja je bila dinamična i argumentirana, a raspravljalo se, između ostalog, i o nužnosti i (ne)učinkovitosti obrane od tuče. Rasprava je, kao zaključak iznjedrila nužnost

Dr.sc. Višnja Vučetić održala je uvodno predavanje

Mr.sc. Dražen Kaučić:

● U agrometeorologiji sam 32 godine. Uvijek nastojim da su prognoze što kvalitetnije kako bi se poljoprivrednici njima mogli što bolje koristiti za planiranje svojih radova. No, one se i zovu prognozama, jer nisu sto posto sigurne. Poljoprivrednicima savjetujemo da ne samo pozorno slušaju naše prognoze nego da se i nastoje prilagoditi već uočenim klimatskim promjenama u Hrvatskoj. Prilagodba znači da se poljoprivrednici više ne mogu držati stereotipa kako u obradi tla i uzgoju poljoprivrednih kultura, tako i u odabiru novih sorti i hibrida. Potrebna je stalna edukacija i odabir kultvara koji su bolje prilagođeni ekstremnim uvjetima uzgoja. Naime, klimatske promjene očituju se u ekstremima gdje je riječ o brzim i intenzivnim promjenama vremena poput primjerice velikih količina oborina jakog intenziteta u kratkom vremenu, što za posljedicu ima poplave, ili vrlo veliki broj vrućih dana, pojava jakih vjetrova pa čak i pijavica na kontinentu, suše... Klimatske promjene poput suša jednako pogđaju i bogate i siromašne, jedino što se siromašni teže oporavljaju od posljedica elementarnih nepogoda, što rezultira u konačnici i odustajanjem od proizvodnje.

Poljoprivrednicima su podijeljeni kišomjeri i uputstva o uporabi

provedbe dalnjih mjerena i istraživanja kako bi se na temelju relevantnih podataka donosile ispravne odluke. U praktičnom dijelu ove je-

dnodnevne radionice Marko Vučetić iz DHMZ-a uputio je poljoprivrednike kako se postavlja kišomjer i obavlja mjerenje. Naime, bitno je da svi

primjenjuju istu metodologiju kako bi dobiveni rezultati bili mjerljivi i usporedivi. Pa tako, primjerice kišomjer mora biti postavljen bar metar iznad tla i na nezaštićenom, otvorenom prostoru. Svakodnevno ga treba obilaziti u isto vrijeme, u 7 sati ujutro, i bilježiti opažanja, pa čak i ako nema oborina. Poljoprivrednici koji su sudjelovali u radionici, po njenom završetku dobili su diplome, ali i kišomjere, kako bi mogli redovito pratiti i bilježiti količine oborina. Kontinuirana edukacija, nastavak istraživanja i suradnja među znanstvenim i stručnim institucijama jedini je mogući put prilagodbe klimatskim promjenama, zaključeno je po završetku radionice. ■

Između predavanja bilo je prostora i za argumentirane rasprave i pitanja